

numurā:

- SIA "Salvija" cer uz labākiem laikiem ➔ 2. lpp.
- dzejnieks Knuts SKUJENIEKS ➔ 3. lpp.
- Ilmārs DZENIS un mūsējie ➔ 4. lpp.

TAS JUMS VARĒTU NODERĒT

SALASPILS IESTĀŽU UN UZŅĒMUMU M A I N Ī T I E TĀLRUŅU NUMURI

Rīgas komercbanka (Rīgas ielā 30) - 43700, 43701, 43702, 43703, 43704

"Budeskalni" (Vītolu 4) - 41648

"Latvenergo" (Gaismas 20) - 41920

SIA "Jaunrade" (Lauku 7) - 41921

Firma "Līvzeme" (Līvzemes 2) - 41187

Firma "Vova" (Rīgas) - 41941

Firma "Rubus" (Līvzemes 9) - 43184

Firma "Līvzeme" (Gaismas 8) - 43185, 43113

i/u "Zig-Zag" (Gaismas 8) - 43189

Firma "Liepa -7" (Līvzemes 7) - 43190

SIA "Skārdnieki" (Līvzemes 22) - 41160

Mehāniskās darbnīcas (Līvzemes 23) - 41161

SIA "Kilse" (Līvzemes 9) - 41162

K/n "RĪGAVA" (Līvzemes 9) - 41163, 41603

"AGRO-AUTO" (Līvzemes 24) - 41164

K/S "ASAS" (Līvzemes 23) - 41165, 41166, 41167, 41607, 41110

A/s "ROGA-AGRO" (Līvzemes 13) - 41601, 41604

Mākslu skola (Līvzemes 9) - 41605

Tehniskās daļas centrs (Līvzemes 23) - 41168

SIA "Salvija" (Gaismas 8) - 41169, 41180 *stiklotāji*

SIA "Tīnūži" (Līvzemes 9) - 41170

SIA "Vunko" (Līvzemes 24) - 41606

"Daugavkrasts" (Līvzemes 23) - 41176

SIA "U + A" (Līvzemes 29) - 41638

SIA "EWE" (Līvzemes 22) - 41123

SIA "Kante" (Līvzemes 28) - 41125 *galdnīcība*

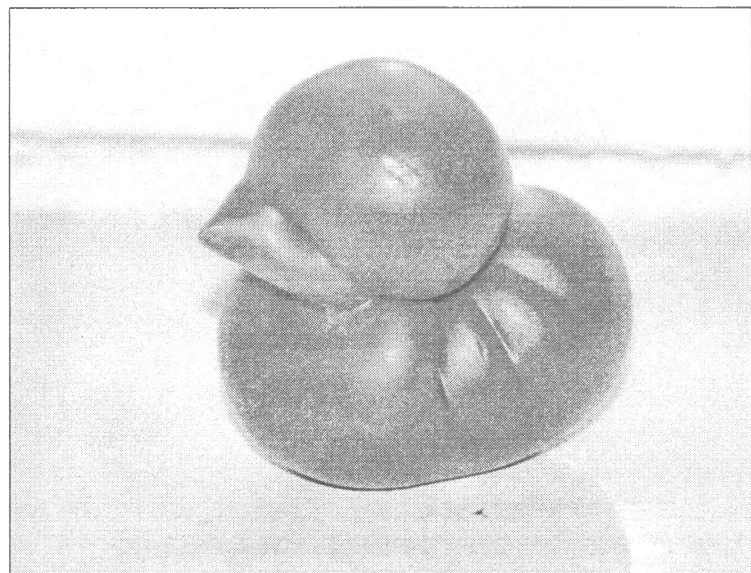
Veterinārā ambulance (Līvzemes 22) - 41128 —

SIA "Salabuks" (Līvzemes 22) - 41129

K/s "Kilbe" (Līvzemes 25) - 41111

SIA "Auto-Mile" (Līvzemes 24) - 41461

TĀLRUNIS UZZIŅĀM - 47333

Rakstu par SIA "Salvija" lasiet 2. lappusē!

BRĪVDIENAS BEIGUŠĀS

Doles muiža, kurā atrodas Daugavas muzejs.

SKOLNIEKI STRĀDĀJA ARĪ ŠOVASAR

Jau otro vasaras brīvlaiku 130 bērni no pilsētas maznodrošinātajām ģimenēm piedalījās Salaspils apkārtnes sakopšanā. 14 līdz 17 gadus veci pusaudži uzskatīja Salaspils memoriālu, Doles muzeju, sagatavoja sienu zirgiem pašvaldībai piederošajās mājās *Solāžkaugās* un pilsētas labiekārtošanas sabiedrības vadībā stādīja kociņus.

Domes sociālās aprūpes nodaļas vadītāja Lūcija Grīnmane paskaidroja, ka ar Sociālās un veselības aprūpes komitejas lēmumu darbā tika pieņemti tie bērni, kuru vecākiem bija sakrājies īres parāds, bezdarbnieku bērni, kā arī bērni no daudz bērnu vai maznodrošinātajām ģimenēm, kurās ienākums uz vienu cilvēku mēnesī nepārsniedz Ls 28.

Uz šādu rīcību komiteju pamudinājis Pašvaldību likums, kurā norādīts, ka materiālā palīdzība ir jānodrošina. "Mūsu komiteja nolēma atļaut skolēniem nopelnīt, lai viņi varētu nopirkt apģērbu un skolas piederumus. Labāk, lai viņi paši nopelna, nekā vecāki nāktu un rakstītu iesniegumus par palīdzības piešķiršanu," stāsta L. Grīnmane.

L. Grīnmane atzīst, ka šogad bērni strādāja cītīgāk - ar lielāku atdevi, kas, viņasprāt, saistīts ar iedzīvotāju sliktu materiālo stāvokli. Diemžēl, lielā pieprasījuma un ierobežotā finansējuma dēļ pusaudži darbā tika pieņemti tikai uz vienu mēnesi, kaut gan daudzi vēlējās darbu turpināt. Pavisam pusaudžiem bijis jāstrādā 6 stundas dienā. Par 22 dienu darbu viņi saņēma Ls 38, no kuriem Ls 10 tika pārskaitīti uz namu pārvaldi īres parāda segšanai. Sociālās aprūpes nodaļas budžetā strādnieku atalgojumam pavisam tika iedalīti Ls 4.940.

Doles muzeja parka sakopšanā 2 mēnešus bija nodarbināti 25 bērni, kuri plāva zāli, ravēja puķu dobes, izcirta krūmus Doles muižas pārvaldnieka ģimenes kapos

un Vecdaugavas krastos. Viņu darba diena bija salīdzinoši īsā nekā citur nodarbinātajiem (no 10.00 līdz 15.00), jo pusaudžiem nācās braukt satiksmes autobusā un pieskaņoties tā sarakstam.

Muzeja vadītāja bija ļoti apmierināta ar bērnu paveikto un pateicīga sociālās aprūpes nodaļai. Muzeja teritorija ir ļoti plaša un pēdējos gados neviens nebija nodarbojies ar tās uzkopšanu, jo pagaidām muzejam nav dārznieka un ar talcinieku uzraudzīšanu nācīs nodarboties zinātniskajiem līdzstrādniekiem.

Tomēr pēc nedēļu ilga darba viņa bija spiesta atlaist 2 meitenes, kurām nav bijis vajadzīgs ne darbs, ne nauda, un vairākiem talciniekiem izteikt aizrādījumus.

Arī no darba Salaspils memoriālā tā vadītāja Ženija Luļa bija spiesta atbrīvot trīs meitenes, kurām šis darbs bijis par grūtu un kuras sūdzējušās par savainotajām rokām.

Memoriāla vadītāja bija izstrādājusi darba noteikumus, kuros noteiktās 92 stundas katrs varēja nostrādāt pēc individuāla grafika ar nosacījumu, ka uz darbu un no tā visi dodas kopā. "Man bija lielas rūpes, jo mums visapkārt ir divus kilometrus biezs mežs, kurā mājā ērces. Bērnu pienākums bija katru vakaru apskatītu sevi, vai kāda nav piesūkusies. Es biju sapirkusi zāles - 15 paciņas remantadīna, "atceras Ž. Luļa.

Pirmo palīgu grupu viņa bija sadalījusi 3 grupās, pa 6 cilvēkiem katrā, kuriem vajadzēja iziet *Moku ceļu* gan tiešā, gan pārnestā nozīmē. "*Moku ceļu* autori savulaik tika iecerējuši kā šķembu klājumu, bet - ir pagājuši 27 gadi, tur ir sakrājušies zeme, un *Moku ceļš* zaļo," stāsta Ženija Luļa. "Bija pat tā, ka centrālo laukumu saule *dedzina laukā*, bet šķembu ceļš paliek zaļš. Es tagad vairākus gadus izmantoju *Round - Up*. Vienu brīdi gan paliek melns, bet pēc tam zaļo atkal. Tā bija laime, ka man

atsūtīja bērnus!"

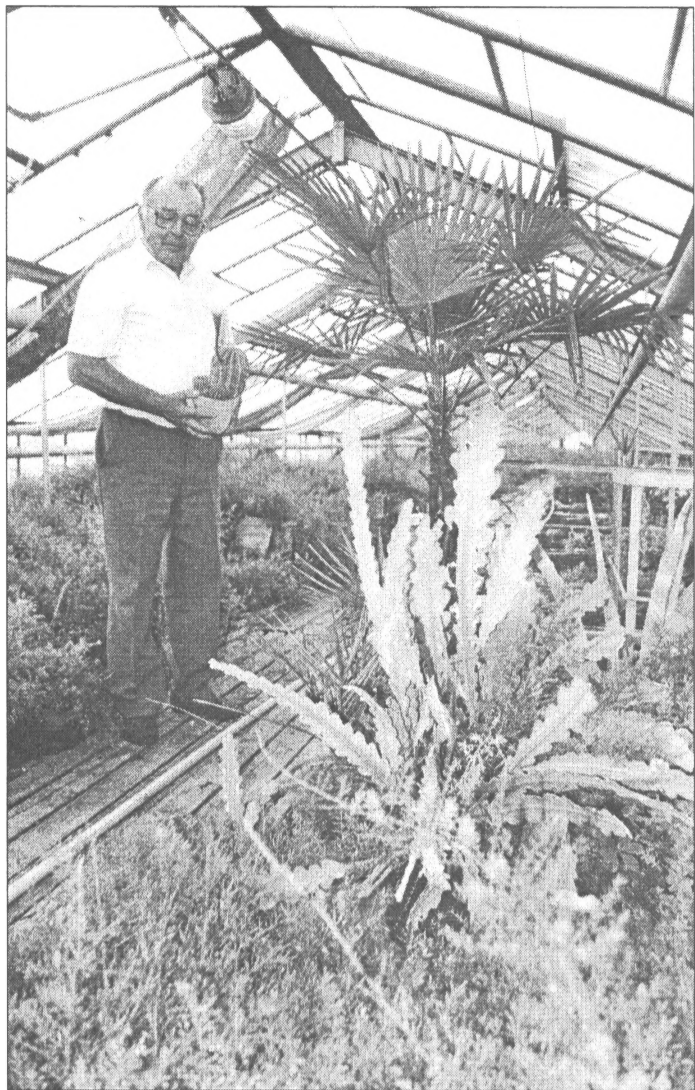
Sākumā, kad aizgājušas trīs meitenes, palikušajiem zēniem ar ravēšanu diez kā neveicies - kad citi savus gabaliņus jau bija pabeiguši, viņi vēl nebija tikuši pusē. Taču, kad pie ravēšanas atstāja meitenes, un puikas aizūtīja skaldīt malku, vadītājam pat nācās brīdināt, lai taču neceļot tik smagus blukus. "Traktoram bija netīras slotas, un es vienam puikam liku tās iztīrīt, domāju - pastrādās divas dienas, un slota būs tīra. Bet - atbraucu pēc četrām stundām atpakaļ un skatos - slota iztīrīta! Un to izdarījis tas pats, kas te *vilka gumiju*," sajūsmīnās Ž. Luļa.

Otrā strādnieku grupa bijusi vecāka, tādēļ viņi tikuši nodarbināti pie 6 ha lielās memoriāla teritorijas robežu iezīmēšanas. Paša muzeja vajadzībām tiek izmantota tikai neliela daļa šīs teritorijas, taču, tā kā no privātajiem zemes īpašumiem to atdala salīdzinoši neliela meža strēmele, mežniecība nav ieinteresēta tās apsaimniekošanā. Un arī memoriāla autori nav ar mieru nodot šo teritoriju apsaimniekošanā kādam citam, kas tur varētu izveidot apbūves gabalu - tad sēru noskaņojumu bojātu tas, ka apmeklētājiem nāktos doties garām *būdiņām*.

Luļas kundze atcerējās kādu nesenu patīkamu pārdzīvojumu, kad ekskursijā bija ieradušies 2. vidusskolas skolēni. "Viņi padarīja ļoti lielu darbu - izcirta mežu. Bērni to uzņēma kā ekskursiju, es jau viņus ilgi nenodarbināju. Viņi priecīgi šeit atnāca un priecīgi arī gāja projām. Ļoti žēl, ka es varu pateikties tikai ar vārdiem, gribētos jau pateikties ar kādu *bonbongu tūtu*."

Ženija Luļa īpaši uzsvera to, ka memoriāla specifika prasa, lai tas pastāvīgi būtu uzskatīts: "Mums ir jārēķinās ar to, ka cilvēks ir atbraucis varbūt vienīgo reizi, tādēļ visam ir jābūt pastāvīgi uzskatītam. Es nevaru kaut ko atstāt nobeigšanai uz rītdienu, man vienmēr ir svarīgi, lai katreiz visi darbi tiktu pabeigti." □

Jānis VANAGS

Helmutu Vasili kādreiz sauca par kaktusu, jo "es tāds durstīgs".

Pašlaik SIA *Salvija* siltumnīcu kompleksa bijušās laboratorijas telpās notiek pēdējie sagatavošanās darbi, lai uz gurķu laiku sāktu darboties dārzenu pārstrādes ceļš. Šoruden tajā paredzēts pārstrādāt 10 tonnas gurķu.

Kā pastāstīja *Salvijas* direktors Helmutus Vasilis, ar laiku ir paredzēts iepirkt arī zemnieku izaudzēto produkciju.

Ierobežoto finanšu dēļ Helmutus Vasilis bijis spiests izbraukāt vai visu Latviju, lai atrastu pēc iespējas lētāku tvaicējamo katlu, jo *Salvijai* nav pa kabatā iegādāties tādu katlu, kura cena, kopā ar kredītprocintiem, pārsniegtu Ls 6.000. Rezultātā viņam izdevies atrast kādu it kā jaunu, taču vismaz 6 gadus neizmanto tu katlu.

H. Vasilis domā, ka tas varētu būt atspaidis visai ražošanai. Pagājušajā gadā *Salvijai* bijusi rūgta pieredze, kad gurķi bija jāpārdod par pieciem, desmit santīmiem kilogramā. Šogad plānots pārdot tikai pirmos gurķus, savukārt pārējos uzņēmums gatavojas iekonservēt. Ar laiku *Salvija* iepirkšot arī zemnieku izaudzētās upenes un plūmes, lai pārstrādātu tās želejā un džemā, kā arī pati nodarbošoties ar pilādžu, cidoniju un aroņiju intensīvāku audzēšanu un pārstrādi.

Kaut gan H. Vasilis kredītu dēvē par *apēstu maizi*, uzņēmums, pēc viņa vārdiem, ir riskējis, no pilsētas domes paņēmdams Ls 1.000 lielu kredītu stikla taras iegādei. Tagad *Salvijā* jau ir uzstādīts gan tvaicējama katls, gan autokārs un pašlaik tiek krāsotas telpas.

SIA *Salvija* saimnieko uz 8 ha lielas pašvaldības zemes Gaismas ielā 8. Uzņēmums ir arī 2 ha lielu teritoriju pie Vecajiem kapiem,

nomas maksas vietā tīrot saimnieka mežu. H. Vasilis sūrojas, ka Salaspilī ir sadalīta visa zeme, taču neviens to neizmanto: "Privātpašnieks mani padzina no zemes, un tagad tur aug nezāles..."

Salvija galvenokārt nodarbojas ar lauku dārzenu audzēšanu - pusi no apsaimniekojamās platības aizņem kartupeļi, bietes un kāposti. Ar plēvi klātās platības pēdējās ziemas laikā ir samazinājušās uz pusi - no 2 uz 1 hektāru. Vairāk ir paveicies ar zemstiklu platībām, kuru apjoms saglabājies iepriekšējais.

Tomēr tieši ar stikla siltumnīcām saistās *Salvijas* lielākās problēmas. 1972. gadā celtās siltumnīcas atrodas kritiskā stāvoklī un tām ir nepieciešama rekonstrukcija, kurai trūkst līdzekļu. Siltumnīcas ir celtas pēc vācu parauga - ar *zāģu zobu* tipa jumtu un nav paredzētas *neapkurināmām* ziemām, jo tad iedobumos sakrājas sniegs, kurš ne tikai izspiež stiklu, bet pat deformē siltumnīcas karkasu. Tāpēc ziemā ir jāuztur vismaz dažus grādus augsta temperatūra, lai sniegs izkustu. Tajā pašā laikā +2 grādu temperatūra, kura tika uzturēta pagājušajā ziemā, nespēj nodrošināt normālu veģetācijas procesu. Piemēram, kad siltumnīcā tika audzēti gurķi, bija nepieciešams nodrošināt 20 grādus augstu temperatūru, taču - tagad tas vairs neatmaksājas. Turklāt siltumnīca ir ļoti neekonomiska - 45% siltuma tiek pazaudēts. No visas 6.000 m² lielās platības izmantojami ir tikai 56%.

Salīdzinājumam H. Vasilis minēja sava Somijas apmeklējuma laikā redzēto, kur siltumnīca 27 grādu lielā salā ir kā "gaismas pils". Ražošanā tiek izmantoti 95% siltumnīcas platības - celiņi ir tikai siltumnīcas malās un 6 m platie plaukti ir viegli pārbidāmi. Lie-

TAS NAV BUSINESS, TĀ IR LAUKSAIMNIECĪBA

lāko daļu darba padara dators, ar kura 5 ieprogrammētajām darbībām vēl esot par maz. Turpretim *Salvijā* vienīgā mehanizācija ir *sievietes vēders* - uzliec kastīti un nes!

Ar gandarījumu H. Vasilis atcerējās agrākos laikus, kad *Salvijā* ražošana bija iespējama turpat vai visu gadu. Novembrī un decembrī no plēvju blokiem tikusi novākta pēdējā raža, savukārt uz *sieviešu dienu* bija sastādīta jau jaunā audze. Savā laikā *Salvijā* jau martā ziedējušas rozes, tagad martā tās tiek tikai *paceltas un atmodinātas*. "Es izrēķināju viena hektāra *plēves tomātu* pašizmaksu - man ir *pa nullēm*. Tas ir tas pats, kas, barojot cūku - tā ir tikai *krājkasīte*. Ekonomikas tur nekādas nav," secina Helmutus Vasilis.

Vēlēšanos darboties grauj lētā, no kaimiņzemēm ievestā produkcija. H. Vasilis uzskata, ka, kamēr pastāvēs pašreizējā muitas sistēma, nekā labāks nebūs. Viņš stāstīja, ka Lietuvā ražošanas izmaksas ir par 23% zemākas nekā Latvijā, jo valsts zemniekus par 30% dotē. Arī Polijā bijusi pie vainas tam, ka šopavasār dārzeni ir bijuši lētāki, nekā pagājušajā rudenī. H. Vasilis uzskata, ka problēma varētu tikt atrisināta, iekasējot 18% lielo apgrozījuma nodokli uz robežas.

Viņš ir nobažījies par *Brīvās tirzniecības līguma ar lauksaimniecības produktiem* stāšanās spēkā starp Baltijas valstīm, taču uzskata, ka citas izejas nav. "Vai Lietuvas valdība spēs dotēt produkciju, kad to sāks ražot masveidā? Tad viņi to droši vien pārtrauks darīt. Bet sītienu mēs tomēr jutīsim," prognozē Vasilis.

Savu produkciju *Salvija* realizē veikalos Skolas ielā 7 un Gaismas ielā 8, savā stendā Centrāltirgū, kā arī pārdod uzpircējiem, bet, kā izteicās Vasiļa kungs, cilvēkiem nav naudiņas.

Pašreiz uzņēmuma darbinieki var justies apmierināti, jo nav ieradies gaidītais tomātu kuģis no Holandes, un tomātu cena, pēc Vasiļa vērtējuma, ir laba - Ls 0.70 kilogramā. Tajā pašā laikā H. Vasilis ir noraizējies par to, ka pašreiz izdevies novākt tikai piektdaļu ražas, un, ja tā būs padevusies, cena ātri vien varētu noslidēt līdz 15 santīmiem par tomātu kilogramu, kā tas bijis pērn.

Helmutus Vasilis apgalvoja, ka siltumnīcu komplekss *Salvija* strādājot ar zaudējumiem: "Mūsu pārādi ir lielāki par ienākumiem." Viņš paskaidroja, ka, likvidējoties 11 cilvēku lielajam uzņēmumam, kurš privatizēja lielāko daļu bijušās agrofirms īpašumu, proporcionāla tā parāda daļa gūlusies arī uz *Salvijas* pleciem.

Šī kopuzņēmuma izveidošanas iniciatīva pieder H. Vasilim. "Daudz vieglāk ir strādāt vairākām nozarēm kopā, jo tad viens otru *pavelk*, kā kolhoza laikos. Siltumnīcai jau ir ļoti sezonāli

ienākumi," savas rīcības būtību skaidro Vasilis. "Kad apvienojamies, tad varējām iztikēt. Bet domas ir dažādas, kā fabulā: katrs velk uz savu pusi. Laikam par daudz sanācām, un tādēļ sadalījāmies."

Uzņēmuma rentabilitāti nodrošina palīgražošana - galdniecība, kura nodarbojas ar logu, durvju, vārtiņu un citu celtniecības detaļu izgatavošanu. Šajā pašā galdniecībā, starp citu, tiek izgatavotas arī Salaspilī izvietotās atkritumu urnas.

"Mēs neesam tie, kas uzreiz nopērk importa automašīnu. Par ofisu pagaidām nedomājam. Mēs esam tikko piedzimuši," saka uzņēmuma grāmatvede, apstiprinot šefa teikto, ka *Salvija* kaut ko cenšas ieguldīt arī ražošanā. "Vieglāk jau bija strādāt, kad tev aiz muguras bija priekšsēdētājs un partijas sekretārs. Šodien es vairs nevaru izgrozīties, viss ir atkarīgs no tā, ko es varu un māku," atzīst Helmutus Vasilis.

Sezonas laikā siltumnīcās strādā ap 50 (pirmskrīzes periodā - 80) strādnieku, kuru lielākā daļa ir nodarbināta ravēšanā, jo sakarā ar mitro laiku šogad slikti iedarbojās ķīmiskie līdzekļi nezāļu apkarošanai. Lielas problēmas sagādā strādnieku nodarbināšana ziemā, tāpēc Helmutus Vasilis ir noslēdzis līgumu ar kompāniju *Roze serviss* par rožu potēšanu. "Atradīsim kādu siltāku vietīņu un strādāsim. Man ir jānodrošina darbs visu laiku, jāsauglabā savs kontingents - es nevaru katru gadu strādāt ar jauniem strādniekiem, kas darbu neprot," spriež Vasilis.

67-gadīgais Helmutus Vasilis lielāko mūža daļu ir pavadījis tiešā saskarsmē ar savu dekoratīvā dārzkopja profesiju. Jau 12 gadu vecumā viņš strādājis Šoha dārzniecībā, no kuras vēlāk izveidojās

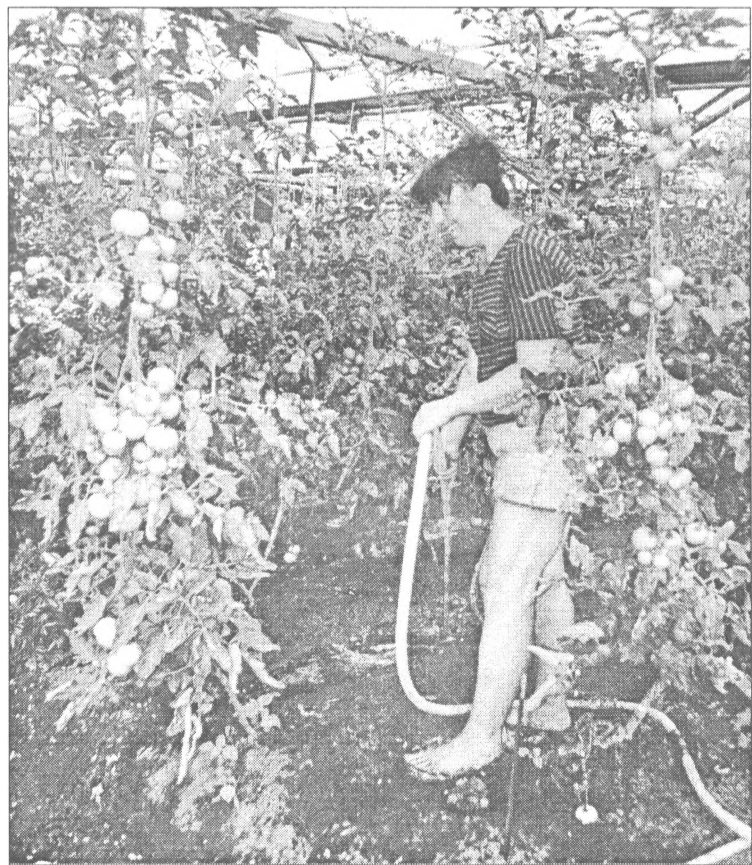
Nacionālais botāniskais dārzs. Tajā, pēc Bulduru tehnikuma direktora uzaicinājuma, Helmutus atgriezies 1953. gadā, tūlīt pēc armijas. Piedspadmit gadus H. Vasilis bijis ražošanas sektora vadītājs. Tomēr alga bijusi tik niecīga, ka viņš pārgājis darbā siltumnīcās. Taču tur aldziņa izrādījies vēl mazāka, tādēļ Vasilis pārgājis uz celtniecību. Sākoties HESa būvniecībai, Vasilis kļuvis par topošā agrofirms ciemata labiekārtošanas brigādes vadītāju. Toreiz viņš pārdzīvojis savus ziedu laikus - saņēmis prēmijas un ārpuskārtas automašīnu. Rezultātā tika uzcelts viens no tā laika labākajiem ciematiem republikā, par ko Lauksaimniecības ministrija piešķīra Vissavienības prēmiju.

1984. gadā Helmutu Vasili *pārsvieda* uz siltumnīcām, un sākās viņa *pēdējais etaps*. Tajā laikā siltumnīcas strādāja bez peļņas, taču dažu gadu laikā viņam izdevās kombinātu *uzstāvēt uz kājām* un sarīkot *Zaļā zaru balli*. Diemžēl drīz vien pēc *Rožu ballēm* kolhozs izira un sākās visas ar brīvā tirgus ekonomiku saistītās raizes.

H. Vasilis pastāstīja arī to, ka viņam ir bijusi iespēja siltumnīcu pārdot, taču tad viņam pašam nekā vairs te nepaliktu. "Man bija žēl kolektīva, kas paliktu bez darba. Es jau esmu tāds *entāzists* - vairāk atdošu nekā ņemu. Es neprotu ņemt vairāk un dot mazāk. Tā mēs palikām cīnīties," atceras Helmutus Vasilis.

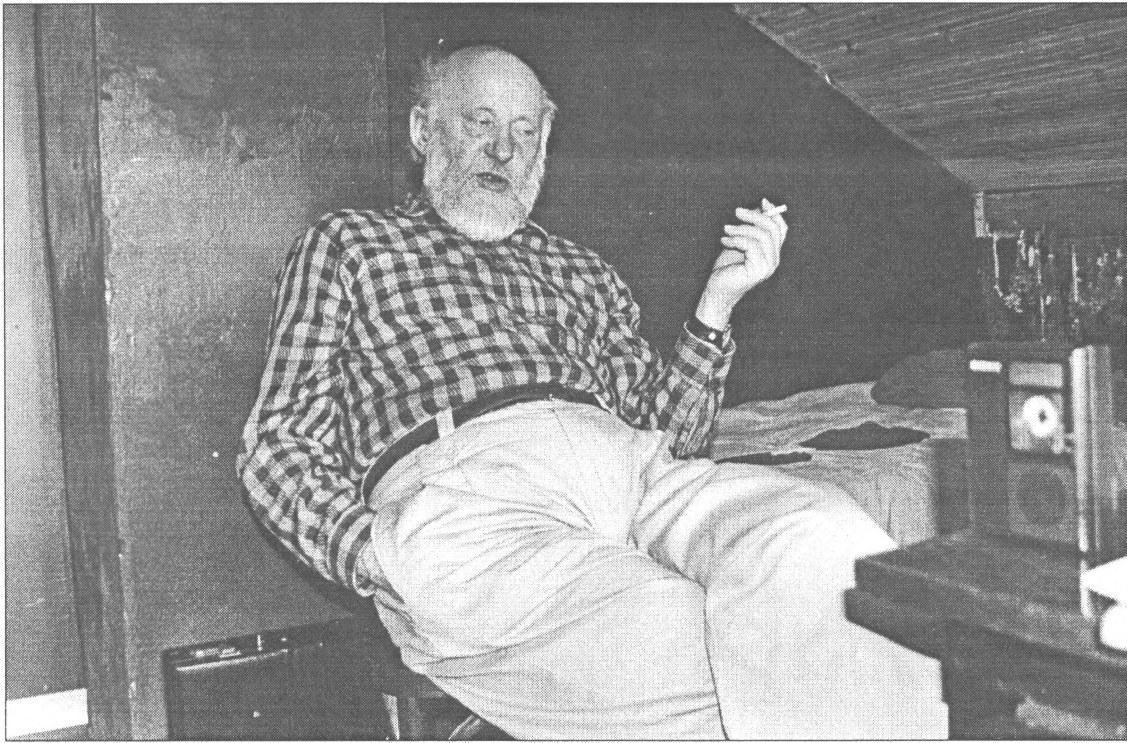
"Es nezinu, cik ilgi strādās šis komplekss - siltumnīcu perspektīva mani nesajūsmina. Bankrotu negribas *taisīt*, bet cik ilgi... Saka, ka pēc septiņiem grūtiem gadiem būs *iešana uz augšu*. Es tuos un ceru uz labākiem laikiem." □

Jānis VANAGS

Salvijas siltumnīcās nobriest tomātu šķirnes *Solveiga* un *Dombello*.

DZĪVE VAIRĀK NEKĀ ES PATS...

Knuts SKUJENIEKS - dzejnieks un tulkotājs. Dzimis Rīgā, 1936. gada 5. septembrī. Beidzis Gorkija literatūras institūtu Maskavā. No 1962. līdz 1969. gadam bijis ieslodzījumā Mordovijā. Latvijas Rakstnieku savienības biedrs un Latvijas PEN centra priekšsēdis. LZA goda biedrs un Prāgas Baltistikas pulciņa goda biedrs. Lietuvas Jātvingu prēmijas, Ukrainas Ivana Franko prēmijas un Zviedru Akadēmijas prēmijas laureāts. Trīs zvaigžņu ordeņa virsnieks (IV pakāpe) un Katoļu Izabellas ordeņa komandors (II pakāpe). Latvijas Psoriāzes biedrības vadītājs. Precējies, ir divi bērni (meita un dēls). Salaspili dzīvo kopš 1961.gada.

- Kā jūs kļūvat par to, kas esat?

- Uzskatu, ka mani vairāk ir veidojusi dzīve nekā es pats. Interese par literatūru man bija jau no bērna kājas, jo mans tēvs, Emīls Skujenieks, bija gan dzejnieks, gan prozaīks, gan dramaturgs un tulkotājs. Taču, diemžēl, viņa darbu lielāka izlase iznāca tikai pēc viņa nāves. Viņš mira 1965.gadā, Klivlendā. Mana māte mira, kad vēl biju tikai pusgadu vecs, un mūs ar brāli nodeva audzināšanā pie tēva vecākiem laukos, pie pašas Lietuvas robežas, Mēmeles krastos. Karu mēs *pārlaidām* samērā mierīgi, jo mana vecmāte perfekti pārvaldīja vairākas valodas - vācu, krievu, poļu un leišu - tas ļoti palīdzēja. Skolā sāku iet vēl vācu laikā, bet pēc kara pārcēlos uz Rīgu pie mātesmāšas, kur beidzu 2.vidusskolu. Tas visādā ziņā bija ļoti grūts laiks, un es tagad lāgā nesaprotu tos mana vecuma cilvēkus,

kuri runā par šodien kā par visgrūtāko laiku.

Runājot par literatūru, man jā-saka, ka visus tos gadus, kurus pavadīju laukos, es tiku radināts pie labām grāmatām Atceros, ka pratu jau lasīt, bet man tomēr labāk patika klausīties, un man lasīja priekšā *Kapteīņa Granta bērņus*. Vēlāk es izlasīju vai visu vietējās skolas bibliotēciņu, kur toreiz vēl bija saglabājušās daudzas labas grāmatas. Un tad, isti labi neatceros, bet tā varēja būt kāda ceturta klase, kad es uzrakstīju pirmo dzejoli. Panti jau toreiz bija diezgan *gludi* un arī vēlāk formas jautājumi mani pārāk nenomāca. Vidusskolas gados interese par dzeju pastiprinājās, un 1950.gadā es debitēju ar tādu padomju laikam tradicionālu dzejolīti. Vidusskolā aktīvi piedalījies literārajā pulciņā un vēlāk arī literārā žurnālā. Un tā šī nosliece uz literatūru un citām humanitārajām nozarēm kļuva visai izteikta, bet manas sekmes eksaktajos priekšmetos acīmredzami pasliktinājās, un pēc mūsdienų punktu sistēmas es ar savu atestātu nevarētu iestāties nevienā augstskolā. Tā ka saviem bērņiem es nekāds *pedagoģisks piemērs* nevarēju būt, lai lasītu morāli, bet, paldies Dievam, pēc tā arī nebija vajadzības...

- Kāpēc no Latvijas Universitātes latviešu filologiem jūs pārgājāt studēt uz Maskavu?

- Tajā laikā atmosfēra universitātē bija diezgan nožēlojama un vienīgais gaišais moments bija tas, ka tur studēja ļoti daudzi vēlāk pazīstami cilvēki: Ojārs Vācietis, Jānis Plotnieks, Lija Brīdaka, Marta Bārbale, Ludmila Azarova, Ābrams Kļockins, Mihails Tāls u.c. Pēc otrā kursa beigšanas devos uz Maskavu, taču diezgan smagi vilos, jo no akadēmiskās izglītības viedokļa institūts bija visai primitīvs. Katrā ziņā pēc Latvijas Universitātes studēšana Maskavā man nesagādāja nekādas grūtības - tā bija tāda haltūrēšana un *gumijas stiepšana*. Bet pats laiks bija ārkārtīgi interesants, jo

tas bija 1956.gads. Tad jau bija notikuši visi *Polijas notikumi*, Staļina kulta atmaskojums un rudenī sākās Ungārijas sacelšanās... Atbalsis Krievijā bija ļoti vētrainas un daudzi studenti pēc tam smagi cieta - vēlāk ar daudziem no Maskavas universitātes es satikos *lēģeri*. Dzīve Maskavā toreiz bija ļoti radoša un, starp citu, ļoti stipri ietekmēja arī manu nacionālās pašapziņas veidošanos.

- Vai var teikt, ka, nebūtu jūs aizbraucis uz Maskavu, nebūtu arī nokļuvis ieslodzījumā?

- Droši vien... Es domāju, ka tad nebūtu daudz atšķīries no saviem kolēģiem Latvijā. Līdz kādam noteiktam laikam es būtu bijis tādā *rozā ietonējumā* kā visa tā laika *intelektuālā doma*. Lai gan es ne toreiz, ne arī tagad neesmu bijis tāds dumpīgs dzejnieks kāds bija Vācietis...

- Tad kāpēc tomēr nokļūvat ieslodzījumā?

- Formālais iemesls bija "pret-padomju propaganda un agitācija". Pants bija safabricēts, es uz to negāju apzināti un mērķtiecīgi, tā ka nevaru sev pierakstīt nekādu revolucionāru pagātni. Zināmā mērā varētu sevi nosaukt par situācijas upuri. Kamēr notika izmeklēšana, un vēl labu laiku pēc tiesas es nesapratu, kas te isti notiek un kam tas ir vajadzīgs, jo bija skaidrs, ka visa tā apsūdzība ir pilnīgs *bleķis*. Bet notiesāt, acīmredzot, mani vajadzēja un tad tika organizēta kāda saruna par pastāvošo iekārtu un iespējām to mainīt, bet es paziņoju, ka mani tas neinteresē un nevēlos šo sarunu turpināt. Uz šī *punkta pamata* es dabūju tādu pantu kā "neziņošana" un tas deva iespēju mani tiesāt kopā ar lielu cilvēku grupu. Bet patiesais iemesls, kāpēc es acīmredzot biju kļuvis bīstams režīmam, bija tas, ka mēs ar kolēģiem spriedām, ka vajadzētu mainīt esošo Rakstnieku savienības struktūru un valdes sastāvu. Bet to nevarēja vai arī negribēja man inkriminēt.

- Kas būtu mainījies, ja būtu

izdevies izdarīt to, ko jūs gribējāt?

- Tas arī izdevās, tikai nedaudz vēlāk - 1965.gadā. Tika nomainīti 80% valdes sastāva un reāli bija tā, ka neviens no CK ieteiktajām kandidatūrām rakstnieku savienības vadošajos amatos netika. Un tā jau no 1965.gada līdz pat *Atmodai* Rakstnieku savienība, lielākā vai mazākā mērā, partijai un valdībai bija politiski nevēlama organizācija.

- No jūsu teiktā es saprotu, ka pirms ieslodzījuma jūs nebijāt disidents. Vai pēc ieslodzījuma jūs tāds kļūvat?

- Grūti pateikt... Es nekad aktīvi pret pastāvošo iekārtu neesmu iestājies, man tikai pakāpeniski veidojās stabils pasaules uzskats bez ilūzijām. Ja vēl pirms lēģera es domāju, ka šai sistēmai varētu būt cilvēcīga seja, tad pēc *Čehijas notikumiem*, kuros tieši parādījās lozungs par *sociālismu ar cilvēcīgu seju*, man kļuva skaidrs, ka tas nav iespējams.

- Kā jums gāja lēģerī?

- Tas, protams, vairs nebija Staļina lēģeris... Mirstības procents bija ļoti neliels, lai gan mēs visu laiku atrādāmies pusbadā. Lēģerī bija liels mēbeļu kombināts, kur ievēda baļķus, bet izveda gatavas mēbeles. Dabūju strādāt pie kādām 20 operācijām, no kurām nevienu necentos apgūt... Bet vispār es uzskatu, ka esmu ticis cauri sveikā. Lēģerī ir pāris ļoti elementāru likumu, kurus ievērojot, nav nemaz tik grūti izdzīvot.

- Vai jums kādreiz gribējās arī neizdzīvot?

- Man bija tā apziņa, ka es to varu izdarīt jebkurā brīdī. Šī apziņa, ka pēdējais vārds vienmēr paliek man pašam, šajā situācijā deva lielu spēku. Un vēl kas - cilvēks nedrīkst nodarboties ar sevis žēlošanu. Ja kādam ir uz to tendence, tad no tās jāatbrīvojas, cik ātri vien iespējams. Un izšķirošos brīžos ir jābūt solidarīem pat ar cilvēkiem, kuru politiskie uzskati jums ir nepieņemami. Ja ievēro sevis nežēlošanas un solidaritātes principus, tad izdzīvot nav grūti. Katrā ziņā tā bija ļoti vērtīga dzīves un arī politiskā skola, jo visas pašreizējās partiju cīņas miniatūrā mēs bijām izcīnījuši jau tur. Mēs bijām kādi 40 latvieši, un mums bija gan savi *ulmanisti*, gan sociāldemokrāti, gan citu strāvājumu pārstāvji.

- Ko jūs darijāt pēc atgriešanās no ieslodzījuma?

- Es paliku tāds pats, kāds biju... Man ar čeku bija tāda džentlmeniska vienošanās, ka es netaisīšu karjeru, pamatojoties uz savu biogrāfiju, bet čeka, savukārt, ne-tramdīs mani. Un tā gandrīz arī bija. Man bija literārais darbs, caur ko gribēju sevi pierādīt. Pašā pēdējā brīdī, kad bija palikuši kādi pāris mēneši ko *sēdēt*, tāda organizācija kā *Amnesty Interna-*

tional bija apķērusies un sāka aktīvi interesēties par manu likteni. Un tāpēc pēc manas atgriešanās šeit visi bija ieinteresēti pēc iespējas ātrāk iesaistīt mani literārajā aprītē, lai mans vārds kaut kur parādītos. Sākumā parādījās mani tulkojumi, vēlāk arī dzeja. Taču ļoti ilgu laiku es drīkstēju drukāties tikai tādos izdevumos kā *Literatūra un Māksla vai Karogs*. Pirmā mana dzejoļu grāmata, *Lirika un balsis*, iznāca tikai 1978.gada beigās, lai gan pilnīgi reāli tas varēja notikt jau 1962.gadā, bet mani apcietināja un nekas no tā nesānāca.

- Par ko jums piešķīra Trīs-zvaigžņu ordeni?

- Ja es to zinātu! Es ceru, ka ordenis nav kā *sāpjunauda* par *lēģeri*, bet atalgojums par padarīto darbu. Jo no *lēģera* es iznācu ne tikai kā cietējs, bet arī ar tur rakstīto dzejoļu grāmatu *Sēkla sniegā*, kas iznāca 1990.gadā. Šie dzejoļi ir par iekšēju cīņu ar *lēģeri* pašam sevī. Un es vienmēr uzsveru, ka tie nav *lēģera* dzejoļi, bet *dzejoļi, kas sarakstīti lēģerī*. 1986.gadā iznāca manas lirikas krājumiņš *iesien baltā lakatiņā*, un daudzi man ir teikuši, ka tam piemīt terapeitiskas efekts. Es domāju, ka šīs grāmatas stiprā puse ir tās pri-vātums, šeit distance starp dzeju un realitāti ir ļoti neliela. Nu un, protams, arī visa šī tulkošana no apmēram 30 valodām un kultūras kontakti, kas būtībā ir mana pamatprofesija, ar ko es visu laiku esmu pelnījis maizi. Toreiz ar tulkojumu palīdzību bija iespējams ļoti daudz ko pateikt. Es, piemēram, tulkoju grieķu autoru Jani Ricu kurš savas kreisās pārliecības dēļ arī bija *sēdējis*, tiesa gan, citā koncentrācijas nometnē, bet pieredze mums bija kopēja. Un viņš runāja par tautas pašcieņu un nacionālo pašapziņu, un man liekas, ka tas bija ļoti svarīgi latviešiem.

- Jūsu vārds zināmā mērā saistās arī ar nerātno dainu izdevumu *Puisīts tek uz meitiņu*...

- Jā, šo dainu izdevēji mani pieaicināja komentēt šo *lietu*... Man liekas, ka ir jāpaplašina un jāpadziļina sabiedrības morāle. Kaut vai tāpēc vien, ka mums tā ir diezgan sīkpilsoniska, ārišķīga un klīrīga. Tā nav bijis no laika gala, un par to liecina šīs dainas. Latvieši senatnē ir bijuši daudz brīvāki un nekonvencionālāki, asprātīgāki un tiešāki. Es domāju, ka atkal vajadzētu sākt dzīvot saskaņā ar to dabu, kas mīt mūsos. Un no šīm lietām nevajadzētu kaunēties vai baidīties, sevišķi jau mūsu demogrāfiskajā situācijā. Tās vajadzētu tikai humanizēt, nevis nos-tādīt iedzīmtā grēka statusā. Es nevaru pieņemt šo iedzīmtā grēka jēdzienu, šo aprioro cilvēka samaitātību. Dainās nav šī grēka momenta un tas mani pārliecina... □

Gatis PURIŅŠ

Ja Jums ir vajadzīga:

- pašvaldības policijas;
- ugunsdzēsēju;
- ūdensvada un kanalizācijas nodaļas;
- veterinārārsta, apsēklotāja;
- ātrā medicīniskā un cita veida palīdzība ekstremālos gadījumos,

zvaniet: 40001 vai 40003!

PILSĒTAS ZIŅAS

PAGĀJUŠAJĀ NEDĒĻĀ

13. - 19. augusts

Poliklīnikas traumpunktā reģistrētas 15 traumas, no tām 5 gadījumos cietuši bērni. 1 cilvēku sakodis suns. No ērcēm cietuši 6 cilvēki, no kuriem lielākā daļa - Saulkalnes mežos. Ātrā palīdzība izsaukta 17 reizes.

12. augustā, 17.40

Pārdevēja ziņo, ka veikalā, Celnieku ielā 18, notiek kautiņš. Kārtība ieviesta 17.45.

13. augustā, 20.05

Doles salā, pagrieziena uz Doles muzeju, dega zāle un uguns draudēja pārsvieties uz tuvējo mežu. 20.45 uguns likvidēta. Izdegusi 30 m² liela teritorija.

14. augustā, 6.50

Naktī no *Guntiņu* saimniecības nozagts teļš.

15. augustā, 1.20

Par kioska *Sala* (Dienvidu ielā 5) loga izsišanu pašvaldības policisti aizturēja Aleksandru Smirnovu (1979) no Dienvidu ielas 7/3-84, Pjotru Kiginu (1963) un Olgu Kiginu (1965) no Miera ielas 16/6-33, kuri visi bija alkohola reibumā un pretojās.

16. augustā, 4.20

Par dārza apzagšanu Rīgas ielā 27 suns un vēlāk arī pašvaldības policisti aizturēja Igoru Terehovu (1965) no Meža ielas 3, kurš 4.40 nogādāts policijas iecirknī.

16. augustā, 12.00

Pusaudži uzlauzusi Dienvidu ielas 5/3 56. dzīvokļa durvis un demolē dzīvokli. Policijas darbinieki apskatīja vietu un aizzīmojoja durvis.

16. augustā, 19.05

Saulkalnē, notrūkstot augstsprieguma līnijas elektrības vadam, bojā gājis Sergejs Jefimovs. (1985). Vietas apskati veica policisti, radušos bojājumus novērsa Juglas augstsprieguma iecirkņa darbinieki.

17. augustā, 10.55

Pēc Salaspils policijas nodaļas pieprasījuma pašvaldības policisti aizturēja un dežurdaļā nogādāja Ivanu Dutkēviču (1968) no Enerģētiku ielas 15.

17. augustā, 16.45

Pie veikala *Rubuss* nosists jēnots, kurš pirms tam plēšies ar suni. Tiek pārbaudīts, vai jēnots nav bijis inficēts ar trakumsērgu.

17. augustā, 16.50

Salaspils stacijas dežurante informē, ka pa dzelzceļa stacijas peronu klist vīrietis, kurš nezina, kas viņš ir, ne - kur atrodas. 18.50 vīrietis joprojām klist pa peronu un uzvedas nepiedienīgi. Ar policijas palīdzību vīrietis tika nogādāts slimnīcā.

17. augustā, 23.50

Uz Daugavpils šosejas loka ceļa viadukta avarējušas divas *Audi* markas automašīnas. Cietuši 4 cilvēki, no kuriem 3 nogādāti Rīgas 1. slimnīcā. Ceļu policija notikuma vietā ieradās 1.20.

18. augustā, 4.00

SIA *Plavnieki* kafējnīcā, Rīgas ielā 1, pašvaldības policisti aizturēja un policijas dežurdaļā nogādāja meklēto Denisu Djomkinu (1975) no Skolas ielas 11/2.

18. augustā, 17.05

Zeltiņu karjerā noslēcis četrdesmitgadīgais J.

18. augustā, 18.00

Pie mājas Skolas ielā 11/2 trešo dienu uzdzīvo *bomžu* bars. Pašvaldības policisti klaidoņus izdzenāja.

19. augustā, 8.40

Namu pārvaldes priekšiece informē, ka laupīšanas nolūkos uzlauzta Dienvidu ielas 5/1 namu pārvalde. Lai lietu noskaidrotu, izbraucis kriminālpolicijas priekšnieks.

19. augustā, 9.00

Galvenā ārste ziņo, ka, uzlaužot logu restes, nozagtas materiālās vērtības no poliklīnikas pagrabā telpām Lauku ielā 8. 9.30 valsts policijas darbinieki reģistrē nozagtas mantas.

Informācija saņemta no palīdzības dienesta, pašvaldības un kriminālpolicijas; šie dienesti atbild par ziņas minēto faktu precizitāti.

Sagatavoja
Jānis VANAGS

SLUDINĀJUMI

PĀRDOD

☛ Skaistu kāzu kleitu (importa) 46.-48. lielums. Tālr. 46767.

☛ Divstāvu bērnu gultu (1,5 m garu) par Ls 50. Tālr. 47730.

☛ *WV Polo 1,1*, 1979.g., benzīna patēriņš - 5 l, 3 durvis (tehniskā apskate līdz gada beigām), labā tehniskā stāvoklī, par 1000 USD. Tālr. 9-41608, vakaros.

☛ 2-istabu dzīvokli (5. stāvā, kopējā platība 44,5 m², dzīvojamā - 29,6 m², izolētas un gaišas istabas), Skolas ielā 13/2 dz. 30. Tālr. 42569.

PĒRK

☛ Divstāvu gultu baltā krāsā (vai gaišu). Ne īsāku par 1.90 m. Jaunu vai lietotu. Tālr. 42018.

MAINA

☛ Labu 2-istabu dzīvokli (kopējā platība 45,4 m², 1 stāvs) ar visām ērtībām (Daugavas 2) pret 1,5 istabas dzīvokli. Tālr. 47373.

SPORTS

Salaspils sporta kompleksā Līvzemes ielā 22:

☛ 24. augustā - sacensības roku cīņā. Aicināti visi, kas vēlas piedalīties! Sacensības notiks atsevišķi vīriešiem un sievietēm pēc svara kategorijām. Svēšanās pl. 10.30 - 11.30. Sacensību sākums pl. 12.00.

☛ 31. augustā - bērnu sporta svētki '96. Aicinām bērnus vecumā no 6 - 14 gadiem. Sacensības katrā grupā notiks: skriešanā, tāllēkšanā no vietas, soda metienos, bumbiņas mešanā, šautriņu mešanā. Atraktivitātes. Sacensību atklāšana pl. 11.00.

1. septembrī plkst. 19.00 k/n Rīgava Līvzemes ielā 7 Ilmārs Dzenis un Emburgas zēni

koncertprogrammā
Liksmosim!

Notiek biļešu iepriekšpārdošana. Biļešu cena - Ls 2;
pensionāriem un skolniekiem - Ls 1,50.

Izgriez un atsūti!

bezmaksas privātsludinājums

PĀRDOD PĒRK MAINA IRĒ IZIRĒ MEKLĒ DARBU PIEDĀVĀ DARBU IEPAZĪŠANĀS DAŽĀDI VAJADZĪGO PASVĪTOT!

Bez maksas tiek publicēti visi privātpersonu nekomerčiālie sludinājumi, kas rakstīti uz "SV" publicētajām veidlapām. Uz vienas veidlapas rakstiet tikai viena veida sludinājumu! Redakcija ir tiesīga sludinājumus rediģēt un nepublicēt ētiskām normām neatbilstošus tekstus.

Sludinājumus var iesniegt personiski vai arī nosūtīt tos redakcijai pēc adreses: **nedēļraksts "Salaspils Vēstis", Līvzemes ielā 8. p.n. Salaspils-1, LV-2169.**

PIEDĀVĀ DARBU

☛ Augstspiediena katlu mašīnītiem. Pieteikties Salaspils domē, 309. kabinetā.

IRĒ

☛ Jauna ģimene, lēti 1-istabas dzīvokli Salaspilī. Tālr. 42943.

IZIRĒ

☛ *Nāc uz manām trepēm spēlēt!*

Izolētas istabas bezģimenes cilvēkiem - studentiem no tālākiem rajoniem, strādājošiem Rīgā, Salaspilī. Tālr. 9-46353.

☉ Sakarā ar trešās koncertsezonas sākumu Salaspils Domes jauniešu kamerkoris "Tiāde" izsludina jaunu dziedātāju uzņemšanu visās balsu grupās.

☉ Visus interesentus gaidīsim **pirmdien, 2. septembrī, pl. 17.00 - 19.00 un otrdien, 3. septembrī pl. 19.00 - 21.00** domes sēžu zālē (2. stāvā).

☉ Kora dziedātājiem atgādinām, ka mēģinājumi sāksies **2. septembrī pl. 19.00.**

Diriģenti

FOTO ATELJĒ

- ☛ foto dokumentiem
- ☛ mākslas foto (ateljē un pēc izsaukumiem)
- ☛ filmu attīstīšana un dažāda lieluma bilžu kopēšana
- ☛ fotopreces
- ☛ kopēšanas darbi (A4 formātā)
- ☛ *Baltcom TV* reklāmas aģents

P., O., T., C., P 15.00 - 19.00
Sestdien 12.00 - 17.00

Jūs apkalpos un konsultēs fotogrāfs
Aleksandrs PRUTKOVS.
Salaspilī, Skolas ielā 10,
2. st. 44. kab.
☛ 9-47673

KATOĻU DRAUDŽU KAPUSVĒTKI NOTIKS:

1. septembrī, pl. 15 -
vecajos IKŠĶILES kapos;
8. septembrī, pl. 15 -
jaunajos IKŠĶILES kapos.

© "Salaspils Vēstis"
Izdevējs - Salaspils pilsētas ar lauku teritoriju dome.
Reģistrācijas apliecība nr. 1922.
redaktore - Inga Reča
korespondenti - Gatis Puriņš,

Jānis Vanags
korektore un literārā redaktore -
Nina Lelmane
maketētājs - Atis Skulme
Redakcijas adrese: Līvzemes iela 8,
p.n. Salaspils-1, LV-2169,

tālrunis 9-43159.
Iznāk kopš 1996. gada 17. maija.
Datortaisījums. Ofsetspiedums.
Iespiests Rīgā,
apgāda "Imanta" tipogrāfijā.
Iznāk piektdienās.

Metieni:
latviešu izdevumam - 1000 eks.,
krievu izdevumam - 1000 eks.
Pārpublicēšanas un citēšanas
gadījumā atsauce uz "Salaspils
Vēstīm" obligāta.
Sludinājumus un reklāmu pieņem

redakcijā - Līvzemes ielā 8
(Salaspils domes ēkā).
Manuskripti iesniedzami divos
eksemplāros mašīnrakstā.
Par faktiem un uzvārdiem rakstos
atbild to autori, sludinājumus - to
iesniedzēji.